

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ L. D.**, bývajúceho v L., **2/ J. D.**, bývajúcej v L., oboch zastúpených JUDr. D. R., advokátom v P., proti žalovanému **V. T.**, bývajúcemu v Z., zastúpenému JUDr. M. S., advokátom v P., **o odstránenie stavby**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 15 C 107/2010, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 23. januára 2013 sp. zn. 9 Co 88/2012, takto

r o z h o d o l :

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Prešove z 23. januára 2013 sp. zn. 9 Co 88/2012 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prešov uznesením z 11. októbra 2012, č. k. 15 C 107/2010-218 prerušil konanie v právnej veci pod sp. zn. 15 C 107/2010 do právoplatného skončenia vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29 C 182/2012. Rozhodol tak po zistení, že na Okresnom súde Prešov prebieha konanie pod sp. zn. 29 C 182/2012, ktorého predmetom je určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, na ktorej je postavená stavba, o ktorej odstránenie ide v predmetnom konaní (sp. zn. 15 C 107/2010), čo má vplyv na aktívnu vecnú legitimáciu žalobcov 1/ a 2/. Títo sú (v konaní pod sp. zn. 29 C 182/2012) v postavení žalovaných, ale v konaní o odstránení stavby v postavení žalobcov. Podľa názoru súdu prvého stupňa sú tu dôvody na prerušenie konania, pretože v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29 C 182/2002 sa rieši otázka, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie súdu v konaní o odstránení stavby, ktorej odstránenia sa domáhajú žalobcovia 1/ a 2/.

Proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa podali odvolanie žalobcovia 1/ a 2/. Krajský súd v Prešove uznesením z 23. januára 2013 sp. zn. 9 Co 88/2012 zmenil uznesenie súdu prvého stupňa tak, že návrh na prerušenie konania vedeného na Okresnom súde Prešov

pod sp. zn. 15 C 107/2010 zamietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že otázky riešené vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29 C 182/2012 nie sú otázkami, ktoré by si nemohol prvostupňový súd prejudiciálne vyriešiť v preskúmvanej veci pod sp. zn. 15 C 107/2010. Jedine vlastník pozemku má síce vecnú aktívnu legitimáciu podať žalobu o odstránenie neoprávnenej stavby z pozemku. Pokiaľ predmetné pozemky skutočne patria do dedičstva po poručiťovi J. G., nemali by žalobcovia vecnú aktívnu legitimáciu na podanie žaloby v preskúmvanej veci. Určovací rozsudok vo veci sp. zn. 29 C 182/2012 by však zaväzoval len jeho účastníkov a orgány (§ 159 ods. 2 O.s.p.). Nezaväzoval by žalovaného, ktorý preto aj v tomto konaní môže tvrdiť skutočnosti a navrhovať, či predkladať dôkazy o tom, že žalobcovia nie sú vlastníkami pozemku, na ktorom stojí jeho stavba. Uzavrel, že preto nie je potrebné prerušiť konanie do právoplatného skončenia konania v uvedenej právnej veci, keďže vlastnícke právo k pozemku môže súd prejudiciálne posúdiť aj sám.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie a žiadal, aby dovolací súd zmenil uznesenie odvolacieho súdu a prerušil konanie vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 15 C 107/2010 až do právoplatného skončenia konania o určenie vlastníckeho práva vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29 C 182/2012. Uviedol, že súd prvého stupňa správne právne vec posúdil a konanie prerušil. Poukázal, že zásada tzv. materiálnej pravdy bola spochybnená podaním žaloby o určenie vlastníckeho práva k pozemku, na ktorom stojí predmetná stavba pod sp. zn. 29 C 182/2012, ktorá skutočnosť bráni súdu rozhodnúť o odstránení stavby do právoplatného skončenia konania o určenie vlastníckeho práva.

Žalobcovia 1/ a 2/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalovaného uviedli, že dovolanie nie je opodstatnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie smeruje v danom prípade proti uzneseniu odvolacieho súdu.

V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Podľa § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

V danom prípade je napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), prípustnosť ktorého nie je vylúčená ustanovením § 239 ods. 3 O.s.p. Pokiaľ súd prvého stupňa rozhodol o prerušení konania a odvolací súd jeho rozhodnutie zmenil tak, že návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol, malo rozhodnutie odvolacieho súdu (z procesného hľadiska) negatívny dopad na procesnú situáciu žalovaného nastolenú prvostupňovým rozhodnutím.

Žalovaný v dovolaní namieta, že napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

V zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. platí, že pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet. Uvedené ustanovenie sa týka prípadov, kedy je súd síce oprávnený vyriešiť určitú otázku ako otázku

predbežnú, avšak z rôznych dôvodov (napr. z dôvodu hospodárnosti konania), je vhodnejšie vyčkať na rozhodnutie iného orgánu, spravidla súdu.

Odvolaací súd vo svojom odôvodnení správne uvádza, že iba vlastník pozemku má vecnú aktívnu legitimáciu na podanie žaloby o odstránenie neoprávnenej stavby z pozemku. Nemožno však súhlasiť s jeho právnym záverom, že otázky riešené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29 C 182/2012 (určenie vlastníckeho práva) nie sú otázkami, ktoré by si nemohol prvostupňový súd prejudiciálne vyriešiť v preskúmvanej veci pod sp. zn. 15 C 107/2010.

V tomto smere je odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nepreskúmateľné (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Podľa názoru dovolacieho súdu bolo preto na správnom právnom posúdení založené rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým bolo konanie Okresného súdu Prešov vo veci pod sp. zn. 15 C 107/2010 prerušené do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29 C 182/2012 (určenie vlastníckeho práva). V tomto konaní sa rieši otázka, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie súdu v konaní o odstránení stavby, ktorej odstránenia sa domáhajú žalobcovia 1/ a 2/. Ide preto o posúdenie dôležitej otázky, kto je vlastníkom pozemku a teda či žalobcovia vôbec budú alebo nebudú aktívne legitimovaní v konaní o odstránenie tejto stavby a ak sú navyše v konaní o určení vlastníckeho práva k predmetnému pozemku v postavení žalovaných účastníkov. Posúdenie tejto otázky sa navyše týka aj iných osôb, ktoré nie sú účastné v konaní o odstránenie stavby.

Z vyššie uvedených dôvodov preto najvyšší súd dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil (§ 243b ods. 1 O.s.p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie).

Aj dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. augusta 2014

JUDr. Martin Vladik, v.r.

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová

predseda senátu